

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU
İstanbul Milletvekili

Sendikal hak ve özgürlükler uluslararası birçok sözleşme ve belgelerle güvence altına alınmış temel haklar olurken bu hak Türkiye'de de uluslararası normlar doğrultusunda en üst düzeyde korunmuş ve gerek Anayasa ve gerekse 6356 sayılı Kanunda yer alan “İşçilerin, sendikal faaliyette bulunmalarından dolayı işten çıkarılamaz veya farklı işleme tabi tutulamaz.” hükmü ile de teminat altına alınmıştır. Ancak ülkemizde özgürlük kısıtlamalarının her geçen gün daha fazla arttığı 21 yıllık AKP iktidarı döneminde “Büyük Türkiye”, “Yeni Türkiye”, “Yerli ve Milli Ekonomi” gibi birçok söylemlerle emekçilerin üzerinden zengini daha da zengin etmeye dayalı neoliberal işçi karşıtı politikalar hayata geçirilmiş, iş hukuku etkin bir koruma mekanizması olmaktan çıkmıştır.

Patronların hiçbir yasa, kural tanımaması, çalışma yaşamında insanlık dışı çalışma koşullarını dayatması, ücretlerin geciktirilmesi, iş güvenliği önlemlerinin alınmaması, ücreti ödenmeyen mesailer, kadın emeğinin değersizleştirilmesi, idarecilerce özellikle kadın işçilere yönelik mobbingler işçileri sendikalaşmaya yönlendirmekte iken patronlar ise işçilerin sendikal örgütlenmesi karşısında ilk iş olarak anayasal hakkını kullanarak sendikalaşan işçileri işten atma saldırısına girişmekte, sendikanın yetki aldığı yerlerde dahi toplu sözleşme masasına oturmamakta ısrar etmektedirler. Patronların sendikalaşmaya yönelik olumsuz tutumları ve işçilerin, emekçilerin en temel haklarını yok sayan, hak arama yollarını tıkayan saldırıları tüm hızıyla sürmeye devam etmektedir.

Türkiye’de Anayasal hak olan sendikalaşma hakkının, yaratılan fiili durumlarla ortadan kaldırılmasının son örneği ise tıpkı Agrobay Seracılık, Özak Tekstil, Sputnik Türkiye ofisinde olduğu Sakarya’nın Hendek ilçesinde faaliyet gösteren biberon, emzik gibi çeşitli bebek ürünlerinin üretimini yapan ve dünyanın birçok ülkesine ihraç eden, 250 işçinin çalıştığı ve çoğunluğunu kadınların oluşturduğu Burda Bebek Fabrikasında yaşanmıştır. Kadın ve erkek işçiler arasındaki ücret ve iş yükü eşitsizliği, fazla mesai dayatması, kadın işçilere yönelik müdür ve ustalar tarafından yüksek ses tonu ile azarlanma, saygısızlık, sözlü şiddet, hakaretler, baskı, mobbing, eski çalışan ile yeni çalışan kadın işçiler arasında kıdem farkı olmayışı ve yapılan işten kaynaklı olarak yaşanan meslek hastalıkları sorunlarına karşı Petrol İş Sendikası’nda örgütlenmişlerdir. Sendikanın çoğunluğu elde ederek yetki alması üzerine Burda Bebek patronu 14 Kasım tarihinde örgütlenme çalışması yapan 9 kadın işçiyi Kod 45 ile tazminatsız olarak işten çıkarmıştır. İşten çıkarılan kadınlar ise bir ayı aşkın bir süredir anayasal haklarının tanınması ve yetki itirazının geri çekilmesi talebiyle fabrika önünde direnişlerine devam etmektedirler. Kadın işçiler basına vermiş oldukları beyanlarında; işçilerin anayasal sendika hakkını tanımayan patronlara karşı haklarını alana kadar mücadelelerini sürdürececeklerini, tüm kadınların sesi olmak, işyerlerinde de kadına yönelik şiddete karşı seslerini duyurmak istediklerini, patronun sendikal örgütlülüğü engellemek için işten attığı işçilere zorla belge imzalatarak dava açılmasını engellemeye çalıştığını, fabrikada kadın ve erkek işçiler arasında ücret ve iş yükü eşitsizliğinin bulunduğunu, performans göre prim alacakları söylenmesine rağmen bu primleri de hiçbir zaman alamadıklarını, üç vardiya olarak çalıştıkları fabrikada sıklıkla pazar günü mesaiye çağrıldıklarını ve hiç izin kullanmadan 7/24 çalıştırıldıklarını ifade etmişlerdir.

Hak ihlallerinin önüne geçmek adına örgütlenme hakkı işçiler açısından koruyucu bir mekanizmadır ve işçilerin kendilerine tanınan sendikal haklarına ulaşabilmesi ve işçilerin özgür iradesinin esas alınması da insan haklarına saygılı devlet anlayışının bir gereğidir.

Bu bağlamda;

- 1- Sakarya Hendek’de faaliyet gösteren Burda Bebek Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. ‘de kötü çalışma koşulları, cinsiyet eşitsizliği , zorunlu mesai, yöneticilerin ve ustaların kadın çalışanlara yönelik yoğun baskısı, hakaretleri, mobbing, kötü muamele uygulamaları gibi pek çok sorunla karşı karşıya kalan kadın işçilerin bu sorunlar karşısında sendikalaşmayı tercih etmeleri üzerine 9 kadın işçinin işten atıldıkları ve işçilerin bir ayı aşkın süredir yürüttükleri direnişleri bilginiz dahilinde midir?

- 2- Burda Bebek Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'de Petrol İş Sendikası'na yetki alınmasından sonra işten çıkartmaların başladığı Bakanlığınız bilgisi dahilinde midir? İşçilerin sendikal haklarından yararlanmalarından dolayı işten çıkartılmaları iddiaları incelenmekte midir?
- 3- Burda Bebek Fabrikasında 9 kadın işçinin Kod 45 ile işten atılarak tazminat alacaklarının gasp edildiği Bakanlığınızca bilinmekte midir?
- 4- Burda Bebek Fabrikasının Petrol İş Sendikası'na üye olmaları nedeniyle ekonomik kriz koşullarında patronun 9 kadın işçinin kanundan ve toplu sözleşmeden doğan haklarını açıkça ihlal etmesi ve hak ve hukuk dışı uygulamaları karşısında Bakanlığınızca herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır?
- 5- Haksız ve keyfi biçimde işten çıkarılan kadın işçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi ve haklarının iadesi için Bakanlığınızca herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır?
- 6- İşverenler tarafından hak gasplarına uğrayan ve işten çıkarılan kadın işçilerin haklarının korunması için özel önlemler alınması düşünülmekte midir?
- 7- Sayısız sendikalaşmanın engellendiğinin kanıtlandığı dava sonucu olmasına rağmen sendikalaşmayı engellemeyi yasaklayan yasa ve yaptırımların patronlara yönelik olarak uygulanmamasının nedeni nedir?
- 8- Son 5 yıl içerisinde sendikalı oldukları gerekçesiyle işçileri işten atan işyeri sayısı kaçtır? Bunları işyerlerinin kaçı hakkında işlem başlatılmıştır?
- 9- Bakanlığınızca Kod 29'un yerine getirilen Kod 42 ile Kod 49 arasındaki kodları tazminat ödememek, sendikasızlaştırmak gibi art niyetli amaçlarla hukuksuz ve keyfi olarak kullanan patronlara yönelik herhangi bir yaptırım uygulanmakta mıdır?